

Bewoners van de zuidelijke dorpen in de gemeente Eemsdelta willen af van de lichtvervuiling door windparken. Foto: Anjo de Haan

Inwoners van zeven dorpen bij Delfzijl eisen harde afspraken en een datum waarop energieproducent Eneco maatregelen neemt tegen de lichtvervuiling door windmolens.

Lees meer over

Eemsdelta

Het Hogeland

Midden-Groningen

Oldambt

Stad

Eneco exploiteert bij Delfzijl 25 windturbines. De bewoners uit de omliggende dorpen Farmsum, Meedhuizen, Wagenborgen, Woldendorp, Borgsweer, Termunten en Termunterzijl vrezen dat Eneco en andere windmolenexploitanten zoals Eurus Energy, de omgeving aan het lijntje houden.

Reden voor Karen de Lathouder, lid van de Raad van Bestuur van Eneco om af te reizen naar Meedhuizen. Ze staat op de stoep bij Jan Wierenga, voorzitter van Stichting Zuidelijke Dorpen in Eemsdelta. De Chieff

Officer Operating heeft Saskia Streekstra, Community Engagement Expert en Ufuk Kaplan, assetmanager wind op land, meegenomen. De Eneco-delegatie maakt kennis met de inwoners, die maar één ding willen: zo snel mogelijk stopzetting van de nachtverlichting.

Voor Wierenga is zijn woning de enige plek waar hij De Lathouder wil ontmoeten. Hij wil een thuiswedstrijd en voelt niets voor een reis naar het hoofdkantoor in Rotterdam. In de achterkamer staan een bank, enkele stoelen en een scherm. De koffie staat klaar. Wierenga heeft als secondant Steven Kok uit Wagenborgen. Kok heeft aan weerskanten van zijn woning zicht op twee grote windparken die 's nachts verlicht zijn.

'Mes dwars in de bek'

„We hoopten op een doorbraak”, zegt de Meedhuizer. De permanente lichtvervuiling van de omgeving is de dorpen al jaren een doorn in het oog. Het gesprek verloopt in een goede sfeer, maar de dorpsbewoners maken duidelijk dat ze 'het mes dwars in de bek' hebben. Dat moet wel want anders gebeurt er niets is hun overtuiging. Als Eneco het laat afweten, kan het bedrijf zijn borst nat maken, klinkt het dreigend.

„Aan vage afspraken en ellenlange onderzoeken hebben we niets”, vervolgt Wierenga. „We moeten ergens naar toe kunnen leven. Systemen om lampen aan en uit te zetten zijn elders al in gebruik. De overheid draagt financieel bij. Wij zeggen: regel het met elkaar en we zijn klaar.”

Het gesprek duurt van 10.45 tot 11.30 uur. Op dezelfde dag spreekt Eneco ook met bestuurders van de gemeente Eemsdelta, de provincie Groningen, Groningen Seaports en Eurus. Wierenga vindt dat prima. „Ze zeggen dat ze naar een oplossing zoeken. Wat ons betreft is een voornemen niet genoeg. Wij willen een duidelijk plan en een datum waarop de verlichting wordt uitgeschakeld.”

Op de Weiwerderbrug bij Delfzijl branden de felle rode lampen van turbines. Foto Anjo de Haan Anjo de Haan

‘Begrip voor signalen’

Woordvoerder Rianne de Voogt van Eneco erkent dat haar bedrijf in het cluster Delfzijl (windparken Delfzijl Noord, Delfzijl Zuid, Geefsweer, Oosterhorn en Delfzijl Zuid Uitbreiding) lichthinder veroorzaakt. „Er is begrip voor de signalen van de omwonenden. We hopen met elkaar tot een oplossing te komen.”

De Voogt bevestigt dat ADLS (Aircraft Detection Lighting System) ingezet kan worden om de nachtverlichting voor het merendeel van de tijd te doven. „Toen de windparken van het cluster werden gerealiseerd, was het gebruik van ADLS nog niet toegestaan. Om de techniek alsnog toe te passen, zijn een grote investering en technische aanpassingen nodig.”

Volgens De Voogt is het ‘simpel doven van de lichten geen optie’. „De lampen borgen de veiligheid van vliegverkeer. Partijen hebben afgesproken is dat ze kijken naar mogelijke oplossingen en hoe ze deze kunnen organiseren. Dat gaat niet vanzelf. Naast de deelnemers aan het overleg zijn ook andere eigenaren en exploitanten betrokken.”

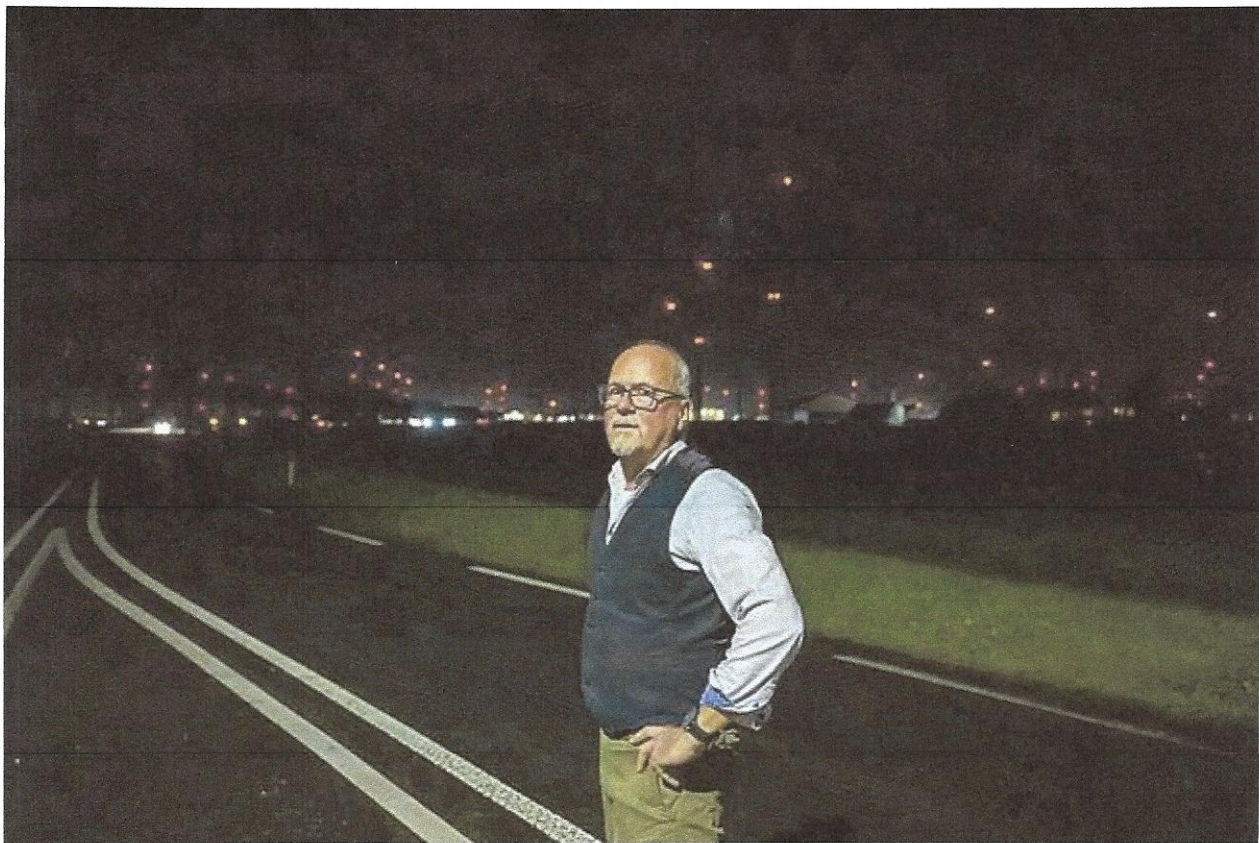
Wethouder Hans Ronde (Eemsdelta) was bij het recente overleg met Eneco. „Als je me vraagt wanneer de lampen worden gedoofd, dan denk ik dat dit binnen één of twee jaar gebeurt. Die termijn is overigens niet uitgesproken”, benadrukt Ronde. „Het is mijn inschatting. Eneco gaf aan nog een aantal dingen te willen onderzoeken. De beschikbare techniek zou op dit moment niet optimaal zijn. Sommige lampen zijn ongeschikt om op de ‘naderingsdetectie’ te worden aangesloten.”

‘We zijn er niet gerust op’

Stichting Zuidelijke Dorpen Delfzijl wil zo snel mogelijk harde toezeggingen. Wierenga: „Omdat we er niet gerust op zijn. We zullen de zaak bij elke gelegenheid onder de aandacht brengen.” Het protest tegen de lichtoverlast staat niet op zich. Het houdt verband met de oprukkende industriële bedrijvigheid en landschappelijke ingrepen in Oost-Groningen. De dorpen maken zich sterk voor het behoud van de leefbaarheid.

„We hadden eerst een vette nee. Dat zinde me niet. Ik dacht: dat moet anders en heb ze benaderd. Ik vond het een prettig gesprek” zegt Steven Kok uit Wagenborgen,. Maar er moet een stip op de horizon zijn. Mensen moeten er op kunnen rekenen dat de verlichting uit gaat.”

Kok vindt dat de provincie tekort is geschoten. „Bij de vergunningverlening had de provincie de volgende zin moeten opnemen: ‘Als de techniek van ADLS beschikbaar is, dienen de exploitanten die toe te passen op hun turbines’. Als dat was gebeurt, hadden de windparkexploitanten getekend bij het kruisje. De subsidie levert ze genoeg op.”

Steven Kok uit Wagenborgen blijft strijden tegen lichtoverlast door windparken. Foto Anjo de Haan Anjo de Haan

Kok vindt het prima dat de overheid financieel bijdraagt. „Dus kom met zijn allen over de brug. We willen geen wipkip of speeltuin maar de lampen uit.” De subsidie voor ADLS loopt eind 2025 af, stelt hij. „Het is niet bekend of dat geormerkte geld doorgeschoven wordt naar 2026. Daarom kan tijdrekken voor Eneco iets zijn. Het is belangrijk dat we druk op de ketel houden.”

‘Interessante ontwikkelingen’

Gedeputeerde Gouke Moes (BBB) bevestigt het overleg met de directie van Eneco. „Het is daar in de Eemsdelta ‘s nachts een spektakel van rode lichten. De provincie wil graag dat die worden gedoofd. Voor Windpark N33 is al afgesproken dat de lichten ‘s nachts uit gaan. Er wordt geïnvesteerd in ‘naderingsdetectie’. Hiervoor is een subsidieregeling beschikbaar.”

Voor de omgeving Delfzijl mikt de provincie op dezelfde oplossing. „Met Eneco en andere exploitanten organiseren we de uitvoering.” Moes denkt dat het gaat lukken, maar laat niet het achterste van zijn tong zien. „Ik kan nog niet alles kwijt, maar er zijn wel wat interessante ontwikkelingen.”